

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 51.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro. PRETPLATA na četiri godine iznosi za domaće pretplatnike K 170, za vanjske s poštarinom K 2, za inostranstvo K 225. Na poštenu cijenu godišnje razmjerno više. Pojedini broj stoji 15 šilira. Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Satr. br. 20.

U Samoboru
18. prosinca 1910.

OGLASE prima uprava, a plaća se za petlini redak u redakcijskom dijelu 20 šil. u oglasnom 10 šil. Za oglas, koji se više puta uvrćuje, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Električna centrala i Samobor.

Prošavše sedmice držao je in. Keller iz Budimpešte u dvorani Hrv. Sokola u „a grebu predavanje o gradskoj električnoj centrali.

Od ušća Bregane u Savu bit će povučen kanal kroz sela Celine, Domaslovec izpod sv. Nedjelje na onaj brijeg pred Rakitjem. Na tom brijegu sagradit će se rezervoar, u koji će se tim kanalom voda dovoditi. Tu će biti smještene 4 turbine i sve sprave za vodjenje električne sile u grad. Rezervoar leži 12 m više Save, tako da će biti dovoljan pad za tjeranje strojeva.

Troškovi proračunani su na 5,220.000 kruna. Usprkos toga bit će kako svijetlo tako i sila, koja će se upotrijebiti za industriju vrlo jeftina, te ne će, po nazoru i računu predavača, nijedan grad u Evropi imati jeftinije sile i svijetla. Plamen jedne svjetiljke stajat će kroz cijelu godinu 6 K, a elektriciteta u industrijalne svrhe po konjskoj sili 120 K. Prama proračunu imat će grad Zagreb nakon pokrića sviju troškova, kamata glavnice i amortizacije, čistog dohotka preko 400.000 K.

Sama izvedba bit će vrlo lijepa i zanimljiva, pa usprkos što taj kanal proljeće razne potoke kao Bistrac, Gradnu i Rakovicu, mnoge putove i ceste, pače i željezničku prugu, ne će se nigdje u te potoke i putove dirati, jer će kanal ići ili pod njima ili nad njima. Mi iz jednog od tih potoka ne će se voda miješati s vodom u kanalu.

Za slučaj velike vode pobrinuo se, da suvišna voda sama otiče u sadašnji izvori rukav Save; dok će se normalna voda iz kanala islivati u Savu kod Lučoga.

Po izjavi gradonačelnika g. Holjca koji je predavanje prisustvovao, čini se, da izvedba celogana. Doo Bog da se to stvori. Naš Samobor može ovaj osnovni projekt samo obradovati, jer pruža ovu perspektivu njegovog napretka, razvoja i naprednog razvika.

Naša željanica po ovoj bi bila priti elektrificirana, što bi po Samobor i njegovu braću, braću i glavno napredovanje ovim se glavnom gradom bilo od značajne koristi. Pogotovo, ako uzmemo u obzir, da je Samobor izvanredno i jednako se izvanredno mnogo-brojnih zaposlenih. Nije namalje ovaj centralni svrhe samo to, da se dobije svijetlo, već glavni koristi ići u to, da se postigne industrija, da nastane takova podnosa

koja za tjeranje strojeva trebaju kakovu silu. Evo i opet novih uvjeta i vrela za industrijalno podizanje Samobora.

Naša Gradna je nažalost za takova poduzeća preslaba, u ijetu pogotovu, dok se u zimi smrzne, uslijed česa takova sila ne pruža nikakvog jamstva za uspjeh. Nasuprot se i naš Samobor može pouzdano nadati, da će podignućem centrale u Rakitju i u nas nastati nova vrela zasiage i dohotka na kome bi participirao čitav Samobor.

Dr. H.

Iz trgovišnog zastupstva

(Sjednica održana 14. prosinca).

Nazočni zast. Budi, Golešić, Dr. Horvat, Hrčić, Jurčić, Kieščić, Medved, Presečki, Razum, Simec i Reizer ml.

1. Na ispražnjeno mjesto opć. primalje izabere zastupstvo jednodušno Danicu Stefina, rodom samoborku.

2. Načelnik predlaže otkup otkupa javnih radnja kod 18 općinara radi odseljenja i drugih uzroka, što čini ukupni iznos od 70 K. — Prima se.

3. Nač. čita otpis kr. španijske oblasti glede osnutka i arondacije škola u samoborskom kotaru izvještuje, da je odbor sa inž. Baldufom pregledao školsku zgradu, te je stručnjak izjavio, da se imaju stropne konstrukcije izmijeniti. Pismenog mišljenja još nije podnio.

Zast. Razum kao član školskog odbora referuje, da je ovaj odbor odlučio preporučiti zastupstvu, da zatraži zajam, kojim bi se popravila školska zgrada a adaptirala uobličila za stručna školu. — Kieščić se protivi, da se uobličila predučuje u školske svrhe, te veli, da se to ne bi isplatilo. Stručna škola može ostati u sadašnjoj zgradi. — Dr. Horvat drži, da bi bolje bilo uzeti zajam za novogradnju, negoli popravljati staru zgradu narečno, ako bi taj popravak isplaćivao velikih sredstava. — Razum: inž. Balduf je izjavio, da je škola dobra, samo stropovi se vijeđu. Za nova školu ne bi nam bilo dosta ni 100.000 K. — Dr. Horvat: Tražimo dobite zajam za popravak. — Presečki: i to bezkamatno, jer treba viedti razumiti, da je općina skromna. — Predst. Kieščić veli, da je nemoguće uzdijeliti sredstva, dok nije izradjen vobličevnik i ne predložiti konkretno mišljenje vještaka. Jedino se može novogradnju učiniti i isplaćiti, da se razumijeva za zajam za popravak. Potom je glavni i ostali za španijsku ovaj zadržali.

Jednoglasno se zaključuje, da se za ovu zgradu popravak, nakon opć. mišljenja treba je prisustvovati inž. izvjetnoj. Gornji članovi općine prihvataju novogradnju škole u Samoboru, već bi se trebalo sagraditi ovaj školu adaptirati odavno popraviti. Onda toga popraviti je postava raspisati i dopisati gradonačelniku, pa najjednako moći zastupstvo, da mu se zakloni u iznos stavljeno

jeftini zajam prema potrebi gradjevne glavnice.

4. Nač. izvještuje, da se je tvornica štapova u Bregani obratila na poglavarstvo radi prodaje štapova iz opć. šume. — On se je obratio u ovoj stvari na kot. oblast i šumarsko ravnateljstvo. Oblast je odgovorila da nema ništa protiv prodaje štapova, a šum. ravnateljstvo priposlalo je cjenik, po kome se prodaju štapovi iz drž. šume u Kalju.

Zast. Budi protivi se rezanju štapova, time se samo šuma uništuje. — Kieščić prigovara niskim cijena a nije ni on zato, da se prodaju štapovi. — Presečki veli, da to šumi ne će škoditi — Jurčić veli, da ima vlastitu šumu i on zna da je vadjenje štapova štetno po šumu.

Kot. šumar Dr. Vučković, koji je pozvan po kot. predstojniku na sjednicu, izjavlja kao stručnjak, da će rezanje štapova samo podići šumu i njezin razvoj. Sječe se samo drač, svibovina, dren, jesenovina, kojeg ima u skupi po 50—100 kom. iz takih komada niče opet novo šiblje, tako da ima šumara, koji na ovaj način unovčuju šumu. Stara šuma malo nosi, pa se kapital ne ukamačuje. Sjeklo bi se pod nadzorom, a što se cijena tiče, mi možemo tražiti daleko više cijene negoli oni u Kalju, koji su daleko. Ako će doći do povoljne pogodbe sa tvornicom, samo u tom slučaju ćemo dati rezati.

Razum: Mi smo dosada nadoplaćivali, kad smo dali kolje sječj. Nije se ni šilira dobilo čistog. — Medved veli, da će kolje ljetos bolju prodju imati no lani. — Presečki se ne slaže s time. To se već daje sada prozaditi. — Dr. Vučković: Sječa je dozvoljena samo od listopada do ožujka; a ne može se čekati do jeseni, dok se sazna za kolje iziće, da je za racionalno gajenje šume tako nužno čišćenje, da bismo morali i drugima platiti, da nam iznose štapove, samo da nam šuma može valjano napredovati. (Jurčić protustovi).

Nač. daje na glasanje, da li se prihvaća mišljenje Dra V., prema kome valja stupiti u pregovore sa tvornicom radi prodaje štapova. Glasuju Dr. Horvat (da), Presečki (da), Budi (proti), Golešić (proti) Jurčić (proti), Medved (za), Kieščić (proti), Hrčić (za), Razum (za), Reizer (za). — Prima se se 6 protiv 5 glasova prijedlog šumara. (Svršit će se.)

Proračun općine Hrv. Stupnik.

Proračunska sjedinica te općine održana je 15. studenoga, te je ukupni rashod ustanovljen na

pridob	13.915-20
manjak	6005-40
	7.309-80

Manjak se ima pokriti sa 29 posto namtom sa K 20051-09 državnoga poreza, što ga općina Stupnik plaća. Osim toga uplaćuju dioniji 10 posto priloga u školsko-gradjevnu zakladu.

Rashod se redja ovako:

Općinsko poglavarstvo K 6792-80, mjesni sud K 170 —; zdravstvo K 100—; gospodarstvo K 335 —; gradjevine K 960 razne potrebe K 600 — školstvo K 4957-20

Namet je tako obaljen, jer je zastupstvo snizilo putne paušale i preinačilo mnogobrojne stavke, a o novom 6 posto bolno-opkrbnom nametu ne htjede ni čuti. Malo je koja stavka — predložena po općini — ostala netaknuta.

Protiv proračuna uložio je utok općiblagajnik Tomazetić, jer mu zastupstvo ne htjede povrh sadašnje plaće od 1200 K votirati ni stanarine, ni drvarine. Prigovorio je dalje i tomu, što mu je nagrada od 500 K, što ju je imao kao potrošarinski poslovođa snižena na 250 K. — Dalje je škola uložila utok radi toga, što je zastupstvo odredilo učiteljskom osoblju samo po 3 hvata drva, a propisno ga ide 6 hvati. Osim toga što je zastupstvo ukinulo dotaciju za školski vrt a za školsku knjižicu votiralo jedva 10 kruna.

Inače je prema učiteljskom osoblju i njegovim niskim plaćama pokazalo opravdana obzira, jer je ustanovilo doplatak za poučavanje prekobrojne djece sa 200 K za svako učiteljsko lice. Isto je tako u redu, da je zastupstvo povisilo stavku za nagradne knjige školskoj mladeži od 30 na 50 K. Sve je to znak, da je za prosvjetu stalo više osjećati negoli je to bilo prošavih godina, o čemu je bilo uostalom dosta govora i u našem listu. Ovu činjenicu valja svakako konstatovati.

Proračun će bez sumnje biti na više mjesta preinačen po višoj oblasti, a onda dakako namet određen sa 29 posto ne će stajati. Što ima uporišta u zakonu tu ne pomaže skidanje i križanje stavaka. No bit će jedna stavka i snižena. To je plaća načelniku.

Zastupstvo kani naime birati posebnog načelnika, čim izmine sadanjem načelniku trogodišnja perioda, a ujedno će tada spojiti sa načelnikom službom dužnost pobrača opć. potrošarine. U tu je svrhu osiguralo u ime načelnika plaće 600 K, a u ime nagrade za ubiranje potrošarine 250 K.

Rashodna stavka plaća načelniku imat će se od 600 K obaliti na 370 K, jer je zast. bilo u bludnji, kad je držalo, da će već 1. siječnja moći birati novoga načelnika dok će se to faktično moći zbiti tek u srpnju iduće godine. Prema tomu i nije bilo nužno, da već od 1. siječnja votira tu plaću novog načelnika, koga još ne može imati o Novoj godini, nego tek u srpnju, jer onda ističe perioda današnjemu.

Lane je iznosio u Stupniku namet 33 posto. Ove godine, kad se sve potrebe uzmu uobzir, mogao bi konačno iznositi — koliko smo upućeni — oko 50 posto. Razlog u toj povišici nameta ima se potražiti u prirodu, koji je za 1000 K manji od prošle godine a obzirom na slabi vinaki prihod i dosljedno tomu manju potrošarinu. S druge strane porasao je bolno-opkrbni trošak i nadošli još neki novi izdaci, od kojih smo nekoje gore spomenuli.

Domaće vijesti.

Naše pretplatnike, koji nam daju još koju svotu za ova godinu, lijepo molimo, da nam namire pretplatu i da nam krajem godine ne zadavaju savišnih briga.

Veliki župan županije zagrebačke Njegovo Veličanstvo imenovalo je banskoga savjetnika Milorada viteza Cuculica-Bitorajskog velikim županom županije zagrebačke.

Novi veliki župan. Vlastelin gosp. Fran Kukuljević postao je velikim županom županije virovitičke. On je u Samoboru služio prije više godina kao kot. pristav, te je u nas ostavio najljepše uspomene kod svih, koji su s njime došli u dodir. Novom velikom županu, koji je osobiti prijatelj te pretplatnik našega lista od njegova osnutka, srdačno čestitamo na Previšnjem imenovanju.

Dar. Vele možni gosp. sudski vijećnik Ljudevit Sova i milostiva mu gospodja Dragica sjetile se i ove godine siromašne škol. djece „milog im Samobora“ darovale 20 K. — Na tome daru najusrdn. nagodari ravnateljstvo škole.

Jedan ilirac. Nedavno su zagrebačke novine progovorile o jednom ilircu tražeći da se i njega prenese u ilirsku arkadu. To je dr. Aleksa Praunšperger, bivši praliječnik u Zagrebu, na čijem je groblju i pokopan.

Praunšperger je umro dne 30. siječnja 1877., a rođen je u Samoboru. Bile su mu 84 godine. Bio je tih i skroman, njegove se ime nije slavilo putem novinske reklame, a njegovo je srce bilo zlata vrijedno.

Kad je Napoleon I. bio posjeco Hrvatsku do Save, stvorio pokrajinu „Provinciens Illyriennes“, bijaše Praunšperger tajnikom francuskog mairca u Samoboru. U ono doba zametnu se u njem ideja „ilirizma“, a poslije potaknu prvi Praunšperger misao, da se izdavaju hrvatske novine. Praunšperger bijaše pretečom Gaja. Već zreo muž bijaše živim pomagačem narodnoga pokreta, te se je borio živo sborom i perom. Mnogo je pripomagao, da se osnuje Narodni Muzej u Zagrebu 1846. Bavio se je beletristikom i prirodnom znanostima. Njegov patriotizam nije tražio ni plaće, ni slave.

Siromašan, čist kao alem, ustrajno je do zadnjeg časa na braniku poštenja. Svaki književni i umjetnički pojav pratio je pozorno te ga je i pod starost razborito prosuđivao. Preveo je Schillerovu baladu „Prsten Polikratov“, a rekao je, da proučava „samoborske guše“. Kad je spominjao zadnje dane, planuo bi živim plamom i napokon znao reći: „E srca bi bilo, volje bi bilo, bilo bi misli — ali starost, ja već spadam u grob“. Mladji ljudi u ono doba slabo su ga poznavali, jer nije plamen svoga rodoljuba s taštine isticao na svačiji vidik, ali vrijedno je, da se zapiše u srce to čestito i dično ime.

Hrvatski Sokol u Samoboru održat će svoju petu javnu vježbu na drugi dan Božića, dne 26. o. m. u svojoj sokolani (dvorana svratišta „Pension“). Za ovu se javnu vježbu već dulje vremena vrlo marljivo vježba. Članstvo „Sokola“ pokazat će se s novim vježbama na preči, ručama i na konju. Na spravama izvadjat će se i više vrlo efektih skupina. Od prostih vježba pokazat će „Sokol“ prve četiri kombinacije koje su opredijeljene za dogodilnji II. sve-sokolski slet u Zagrebu. Osim članstva našega „Sokola“ sudjelovat će kod ove vježbe i jedan uzorni odjel zagrebačkoga „Sokola“ te će pokazati vrlo teške vježbe boksa i vježbe sa čunjevima. Tom će prilikom prvi put istupiti i novoustrojeni odjel podnastika našega „Sokola“, koji će pokazati koliko je unapredovao u prostim vježbama, natjecat će se u skoku uvis i u daljinu i konačno izvesti nekoliko skupina. — Poslije javne vježbe bit će neprilijena zabava i ples. Za vrijeme vježbe i plesa svirat će glazba g. K. Vanjeka. Ulaznica će biti za izvršujuće članove, za utemeljitelje i podupirajuće članove slobodna, dok će nečlanovi plaćati 1 krunu po osobi, a 2 kruna obitelji. Potonji raspored javit će se plakatima. Budeći da je pristup svakom u dozvoljen, ne će se razlašljati posebni pozivi.

Hrv. seljačka zadruga u Parkaševcu. Po zaključku izvanredne glavne skupštine seljačke zadruge u Samoboru promijenjena su društvena pravila tako, da je sjedište društva premješeno u Parkaševac. Područje, u kojem će djelovati, obuhvata sela Parkaševac, Domaslavec, Vrbovec, Hraštinu, Medava, Savračak, Cetina, Grodnu i trg. Samobor. Sudbeni stol odredio je uple ove promjene u trg. registru kao i brisanje dosadašnjih članova ravnateljstva: Fr. Perka, Fr. Golešića, Josipa Belaka i Jos. Kolmana uz podjednki uple novoizabranih članova: Mije Koletića, ujedno predsjednika, Mije Draškovića, ujedno potpredsjednika, Jure Kolmana ml. i Franje Vlahovića.

Put prema Križnici. Put, koji vod prema Križnici, između g. Reitera i Klo-

nice nalazi se u užasno lošem stanju. O tom je već bilo govora u zastupstvu, te je ondje naglašena potreba uređenja ovoga puta. Onda je taj put i zbilja nešto popravljen. Ali sad je opet sve pri starom. Put je u derutnom stanju, teško se vozi onuda, jer kola propadaju u blatu, da bi trebalo četvero volova za malo teža kola, a pješaci se zablacuju do gležanja. Molimo g. načelnika, da prvom prilikom podje pogledati taj put i da ga dađe urediti. Ako je ova cesta malo i dalje od središta, mislimo da to još nije nikaki razlog, da je se pušta u tako nevaljalom stanju. Filip Šimec.

Ubustava ovrha. U interesu mirne i uspješne provedbe popisa žiteljstva, odredio je ministar financija, da se u mjesecu siječnju 1911. ovrhe na nepokretninama radi zaostataka na državnim i izravnim porezima nemaju provodjati. Ta odredba se međutim ne protive na dražbe određene po sudovima uslijed ovrha, pa se mogu i u siječnju održavati.

Statistika mrtvih. Prošli mjesec bio je — što se pomora tiče — najlošiji. Umrlo je u svemu 11 osoba, a toliko slučajeva smrti nije bilo u ovoj godini ni u jednom drugom mjesecu. Lane su u istom mjesecu umrle samo 4 osobe. Prošavih godine umrlo je do konca studenoga 65 osoba, ove godine 60. Potom je do prosinca bila još uvijek povoljnija ova godina, što se pomora tiče od prošle. Da i ovaj mjesec ne će biti povoljan, to se već i po dosadanjem broju mrtvih može da prosudi. Ipak valja počekati do konca prosinca, da mogremo povući potpunu i točnu paralelu sa lanjskom godinom.

Požar u Novacima. U noći od 13. na 14. o. m. porodila se vatra u staji tamnijeg seljaka Petra Vojvodića. U Sv. Nedjelji kao sijetu općine nije nitko ni znao za taj požar, jer je bilo magleno vrijeme, dok nije za nj došao prijaviti sam oštećenik. Vatra je po svoj prilici nastala tako, što su tatovi htjeli da ukradu svinje, a pri tom je jedan od njih morao zlo baratati svjetiljkom, i upalio staju. Nekoliko domara i susjeda priskočilo je u pomoć, no usuprot toga, što je bilo u blizini dovoljno vode, izgorjela je staja posvema. Ukupna šteta prouzročena požarom iznosi 1270 K. Osigurano nije bilo ništa. (A vatrogasno društvo još uvijek nije organizirano u Sv. Nedjelji? Ured.)

Treba mu samokres. Oružnici u Obrežu oduzeli su Imbri Kosu, seljaku u Demerju, samokres, kojeg je nepovlasno nosio. No Kos izjavljuje, da on bez samokresa ne može biti, jer je on poštunoša za Kraljevac i Brezovicu i da mora biti pripravan, ako bi mu što bilo slom otvoriti njegov poštaraki torbak.

Tužnjava. U Bregani posvadili su se tamniji žitelj Tomo Ribar i tvornički radnik Janjo Popeluh rodom iz Kladija. U tučnjavi odijelo je Ribar Popeluhu sjekrom na glavi, a sin Ribarov još ga nekoliko puta po glavi udario batinom i satio mu tako čitavom očišću. Prijava je učinjena ovdajšnjem kotarickomu sudu.

Potakli se zadrugar. U Draganaču opć. Podvrih posvadili se radi dlobe zadrug braća Jagošić, te Janjo i Sandor izemali batinom Mata zadržali mu više čitavih ozljeda. Prijavljeni su kot. k. s. sudu.

Kradja para. Na štetu seljakinje Bete Jarić ukradena su u noći od 9. na 10. o. m. četiri pare vrijedne 16 K. Počinitelj nije poznat.

Umrli u Samoboru od 11. do 19. prosinca:

Marta Kallinger, poljodjelac. 72 god. Leće, od gripe na srcu.

Društvene vijesti.

Obitno-radničko društvo „Napredak“ kani također ove godine prirediti svoj ples s tamborom. Lane je ta zabava izostala radi brojnih poklada. U idućoj sjednici odbora odlučit će se na koji dan će biti ovaj ples. Po svoj prilici odredit će se

to 12. veljače. — G Ivan Geček, trgovac, pristupio je kao utemeljitelj ovog društva sa svotom od 50 K. — Društvo mu usrdno zahvaljuje. — G. Franjo Medved, trg. zastupnik i krčmar, pristupio je kao izvršujući član.

PROSVJETA.

Spomen Silvija Str. Kranjčeviću. Hrv. narodna zajednica u Sarajevu dorijela je nedavno iz pera našeg poznatog pjesnika Dra. Tugomira Alaupovića krasan i dirljiv članak kojim se pozivaju Hrvati na sakupljanje milodara za spomenik velikom našem pjesniku.

Želimo, što nam radi ograničenog prostora lista nije moguće donijeti taj poziv u cijelosti, ali i mi preporučujemo našim mogućnicima, da se sjete ovog groba jednog od naših najvećih i najumnijih pjesnika.

Novci neka se šalju pročelniku novoga odbora gosp. prof. Josipu Milakoviću u Sarajevo.

Što je sa kanalizacijom Gajeve ulice?

Gosp. Levičaru sam često pripovijedao dosadanje zapreke kod kanalizacije Gajeve ulice, istaknuo sam je u više navrata i u sjednicama trg. zastupstva; no budući da on usuprot toga, u tom pitanju upravlja strijelicu na mene i na trg. poglavarstvo, to njemu na njegov dopis uvršten u ovom cijeljenom listu od 4. o. mj. i ne odgovaram, već neupućenima u toj stvari objašnjujem:

Na osnovu troškownika, što ga je za kanalizaciju Gajeve ulice sastavio g. Levičar, odredilo je trg. poglavarstvo jeftimbenu raspravu na 14. rujna 1908. — Oglas o toj dražbi bio je posebno dostavljen i g. Levičaru, jer je u sjednici zastupstva obrekao, da će uz cijenu, koju je on obračunao sam preuzeti gradnju, ako je ne bi drugi preuzeo.

Usuprot toga nije g. Levičar k dražbi pristupio, a oni, koji su pristupili, zamolili su, da se odgodi: 1. jer nije predložio nacrt kanala, 2. jer nijesu htjeli da na sebe preuzmu odgovornost za nivelaciju obzirom na potrebito odvodno padanje kanala i 3. što g. Levičar nije u svom troškowniku, za duljinu kanala od 449. metara, predvidio niti jednog vodolovnog grla niti sabirne jame, premda bi ih po stručnjačkom mišljenju uz posebni trošak imalo biti barem 9. — Osim toga nije ni nadzorna oblast, bez prethodnih tehničkih predradnja i sastava točnoga nacrtu i troškownika — dozvolila održanje ponovne jeftimbe.

Usljed toga zamolilo je trg. poglavarstvo kr. zem. vlada za izaslanje stručnjaka, koji bi pomenu predradnje obavio, a kr. je zem. vlada opisom od 9. III. o. g. hr. III. C. 922. za taj posao odredila tehničkoga izvjestitelja kr. kot. oblasti u Zagrebu.

Čim on taj posao obavi i čim bude potrebna građevna glavica, koje još dosada nema, osigurana, moći će se pristupiti k izgradnji ovoga kanala.

Ne znam stoga, zašto g. Levičar koji stane stvari iz mog pripovijedanja i iz zastupničkih sjednica, dobro poznaje, svojim „glasom iz građanstva“ udara baš na moju osobu? No znam, da je njegova poruka: „Mislili si, općinsko poglavarstvo i dalje s nama stanovnicima Gajeve ulice mehanički postupati i izvršavati nas javnom ruglu i pogibati bolest“: kotomilna poruka, u koju bi se inteligentan čovjek uočila kritično stanje stvari mogao da zamisli.

G. Levičar je bio bezok protivnik is-todobne izgradnje savalnoga (ispirnoga) kanala u Meštrovićev ulici, a sada i on to predlaže; meni pak poručuje, da se do mene, da takav prijedlog istom pred zastupstvo. No ja sam to već davno prije, bez njega i protiv njegove volje učinio.

Josip Čop,
trgovinski načelnik.

Gospodarstvo.

Da li je uputno rezati vinograde u jeseni?

Sa više strana dobismo upita bi li zgodno bilo obrezati vinograde u jeseni.

U proljeću nagomila se više drugih posala, teže je dobiti valjanih težaka pa radne sile poskupljuju.

Kad ne bi bilo bojazni od jake studeni, bilo bi najbolje i za samo čokoće (trs), da se mogne obrezati u jeseni.

U krajevima, gdje je blaga zima kao u južnoj Francuskoj počinju rezom vinograda odmah u jeseni, čim je list otpao, te obavljaju rezidbu tekom jeseni i zime. I u Njemačkoj u hladnijim krajevima na Rheini, ako i ne režu u jeseni, požuruju ipak rezidbom, te započinju njome već u početku veljače, gdjekad i prije, dopušta li to vrijeme.

Prije koju godinu ipak ih je prevarilo. Kako bijaše blago i toplo vrijeme u siječnju, obrezali su pojedini gospodari svoje trse već na početku siječnja. Prema koncu siječnja okrenulo ujedared vrijeme i zavlada čiča zima, 18 C ispod 0. Reznici propadoše posve, pozeblo sve do starog drveta, trse je potjeralo kasnije iz stabla čokota, pa jedva da je na životu ostalo. Naprotiv ono čokoće, koje nije bilo rezano, ostalo je od veće česti zdravo, te je šteta bila vrlo neznatna a prirod te godine povoljan.

I kod nas znade biti abnormalnosti u vremenu, naročito zimi, tako da iza toplog vremena u prosincu nastane nenadano jako žestoka zima. Stoga je rezanje vinograda u jeseni nesigurno.

Obzirom na naše prilike najpodesnije je vrijeme, da se počne rezom vinograda u veljači te ga valja po mogućnosti do konca veljače i dovršiti.

Reže li se nešto ranije zime, dobro je da se ostavi nad gornjim pupom nešto više drva do 4 cm, tako će biti oko bolje zaštićeno, isto je tako dobro, da se ostavi nešto dulje i starog drva.

Svakako valja nastojati, da bude rez vinograda dovršen prije nego počne kolarna soka, jer je razvitak loze, koja je rano rezana, brojniji.

Slinavka i šap. U vukovarskoj i u jednom dijelu virovitičke županije pojavila se slinavka u šap. U svemu je dosada zaraženo 10 kotareva. Počast je prenešena iz Ugarske. Budući da je ta bolest jedna od najprijetljivijih, određene su potrebne mjere opreza, da se zapriječi još daljnje širenje

počasti. Sva opć. poglavarstva dužna su svakih 8 dana izvješćivati o zdravju papkara. Napose valja strogo paziti na trgovce i pretrčce. Iz strane županije dopremljeni papkari imaju ostati 8 dana kod kupca u posebnom prostoru.

Slinavka i šap pojavljuje se kod goveda, ovaca, koza i svinja.

Ovu bolest nije teško prepoznati. Usta su vrlo osjetljiva, a na sluznici pojavljuju se mjehurići, iz kojih se razviju poslije rane. Iz ustiju se cijedi mnogo sline, većinom su zatvorena, pa ih životinja samo katkada otvora. Svaki sumnjiv slučaj dužni su privatnici i opć. organi smjesta prijaviti višoj oblasti.

Najveći je uspjeh kod suzbijanja te bolesti, ako se zaražena mjesta što više odijele (izoliraju) Na taj je način moći ovu pogubnu zarazu ograničiti na sasna malen opseg.

Podjeljenjē zem. pastuha. Franjo Vlahović iz Farkaševca i Antun Dežak iz Bestovja predbilježeni su za podjeljenje po 1 pastuha u privatnu njegu, koji će im zem. vlada dopitati, čim budu rasplodivi.

Brašno!

Za pogače i kolače iz prvih svjetskih paromlina, kao i svu ostalu špecerajsku robu prigodom božićnih blagdana, preporučuje uz najjeftinije cijene

S odličnim poštovanjem

Makso Škarek

trgovina špecerajskih robe, Trg Leop. Salvatora.

Sigurno sredstvo!

Očuvati pokućstvo od stjenica može se jedino patentiranim **Izolatorom**

koji si je u veoma kratko vrijeme stekao sjajna priznanja. Pokućstvo zaraženo stjenicama čisti se jedino i temeljito s uspjehom, nenadkriljivom tinkturom **Debaektla**. Ova te stupice za žohare i ruse dobivaju se samo u trgovini

M. Škarek.

Darovi za Božić.

Osobito zgodna prilika za jeftinu kupnju.

Komad platna po 23 metra za rubeninu K 9.—, 11.50, 14.25.

6 komada plahta 160—200 cm K 14.40.

6 komada plahta od čistog lana K 19.80.

Jedaka garnitura sa stolnjakom i šest velikih ubrusa

K 8.45 8.55 10.50

Trijezinski ručnik K 7.00

12 besprij. maršnica za gospođu K 3.00,

Trijezinski ručnik K 7.50

12 besprij. maršnica za gospođu K 3.00

Jergin od čistog i dobrog vatnog pamuka K 6.00

12 komada raznih zastolnica i tablica K 7.—

30 metara raznih opletina od platna, ifrona, grana i kamfaca, osobito za pre-

porodici K 10.—

Čaršavara za krevet K 4.00.

3 komada čaršava sa glatkim prama ili rubčićima K 7.00.

Cesar. i kralj. dvorski dobavljači

S. BERGERA nasljednici.

Jelačićev trg 2. — Zagreb — Jelačićev trg 2.

Otvoriti vrata.

Otvoriti vrata.